

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Tor Sundberg
Samhällsbyggnadsenheten/Kulturmiljö
Byggnadsantikvarie
Tfn: 0498-292014

BESLUT
Datum
2012-09-28

Dnr
432-1591-12
1(4)

Nordret AB
Östermalmstorg 5, 1 tr

114 47 Stockholm

Jämkning av byggnadsminnet (BM) Gotland Bunge Kronhagen 3:2 och flyttning av kompaniförrådet, byggnad 178

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar enligt 3 kap 15§ lagen om kulturminnen mm (1988:950), **KML**, att jämka skyddsbestämmelserna för BM avseende Kompaniförrådet, byggnad 178.

Beslutet innebär att skyddsbestämmelserna och det i BM gällande rivningsförbudet upphör att gälla för byggnad nr 178.

Förhandsbesked i frågan har meddelats underhand till sökanden och Region Gotland (e-post 120601). Detta är ett formellt beslut i ärendet.

SKYDDSBESTÄMMELSER

Följande skyddsbestämmelser gäller fortsättningsvis för byggnadsminnet (utgående från ursprungligt regeringsbeslut 2000-12-21 och justerade utifrån det att Bunge Flygfält har sålts och ombildats till en egen fastighet samt den aktuella jämkningen.)

1. Grunddragen i områdets bebyggelsemönster samt huvudvägar och central parkmiljö i enlighet med bilaga 3 skall behållas.

Detta innebär att de på kartan i bilaga 3 markerade bebyggelsekärnorna kan utvidgas och förtätas samt att nya enskilda byggnader och bebyggelsegrupper placerade med utgångspunkt i det befintliga bebyggelsemönstret kan tillkomma.

Delområde A

1. Kanslihuset, parkanläggningen med fontändammen, kasernen Kanonen, militärrestaurangen, kasernen Ankaret och exercisplanen med klockan får inte rivras eller flyttas, till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras så att dess kulturhistoriska värden minskar.

2012-10-09 beslut. SK
beslut på kom If: BM-ny. A. S.

2. Ingrepp får inte göras i kanslihusets stomme.
3. I kanslihusets mäss, trapphus och korridorer får ingrepp inte göras i bevarad fast inredning.
4. Byggnaderna och anläggningarna nämnda under punkt 1 skall vårdas och underhållas så att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet skall göras med material och metoder som är anpassade till respektive byggnads och anläggnings egenart.
5. Kanslihusparken och exercisområdet får inte ytterligare bebyggas.
6. Följande byggnader får inte rivas eller flyttas: vaktbyggnaden, förläggningen Siktet, expeditionsbyggnaden (ATO-baracken), förläggningen Granaten, luftvapenhallen, marketenteriet, expeditionsbyggnaden (KAS-baracken), skyddsrummet och skolbyggnaden.

Delområde B

1. Pjäshallen och sporthallen (gamla delen) får inte rivas, flyttas, till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras så att dess kulturhistoriska värden minskar.
2. Ingrepp får inte göras i pjäshallens eller sporthallens stomme.
3. I pjäshallen eller sporthallen får ingrepp inte göras i bevarad fast inredning.
4. Byggnaderna och anläggningarna skall vårdas och underhållas så att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet skall göras med material och metoder som är anpassade till respektive byggnads och anläggnings egenart.
5. Följande byggnader får inte rivas eller flyttas: Yttre dukningen (på bifogad karta benämnda 92, Z14, Z31), skyddsrummet, fredsförrådet, kontorsbyggnad (post och repro), kontorsbyggnad, förråd (på bifogad karta benämnd 173), branddammen med byggnad, värn och f.d. pumpverk.

Delområde C

1. Sjukhuset får inte rivas, flyttas, till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras så att dess kulturhistoriska värden minskar.

2. Byggnaden skall vårdas och underhållas så att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhåll skall göras med material och metoder som är anpassade till byggnadens egenart.

3. Följande byggnader får inte rivas eller flyttas: krigsförrådet, förråd i korrugerad plåt (på bifogad karta benämnda Z1-Z5, 43, 39), förråd i trappetsplåt (på bifogad karta benämnda Z903, 177), förråd i trä (på bifogad karta benämnda 71, 72, 77) och verkstaden.

Transportcentralen, delområde D

1. Transportcentralens huvudbyggnad får inte rivas, flyttas, till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras så att dess kulturhistoriska värden minskar.

2. Byggnaden skall vårdas och underhållas så att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhåll skall göras med material och metoder som är anpassade till byggnadens egenart.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Länsstyrelsen har i början av 2012 deltagit i samråd angående detaljplanläggning av del av Bunge Kronhagen (Exercisplatsen). Planläggningen syftar till att skapa bostäder.

I FÖP Fårösund från 2004 föreslås det aktuella området inom byggnadsminnet bebyggas med bostäder/villor. I remisskedet vid framtagandet av den fördjupade översiktsplanen har länsstyrelsen inte haft synpunkter på den föreslagna markanvändningen. Kompaniförrådet (byggnad 178) ingår i det föreslagna bostadsområdet i FÖP:en, och även i det nu aktuella detaljplaneområdet.

Kompaniförrådet är byggnadsminne och får enligt skyddsbestämmelserna inte rivas eller flyttas. Vid samrådet 2012-02-17 anser förslagsställaren att kvaliteten i det föreliggande detaljplaneförslaget förutsätter att kompaniförrådet rivs eller flyttas till annan plats. Nordret AB har även förklarat sig beredda att flytta byggnaden närmare den näraliggande hamnen, där det nu outnyttjade förrådet kan få en funktion.

Byggnadsminnet, det före detta kasernområdet/kustartilleriregementet KA3, omfattar hela det före detta regementsområdet utom hamn- och varvsområdet som ännu var i drift när byggnadsminnet bildades.

Ursprungligen gällde byggnadsminnet fastigheten Bunge Kronhagen 3.2, som under hand har förändrats genom ändrad användning, ombyggnader och ett tämligen stort antal försäljningar och fastighetsregleringar med nybildning av fastig-

heter. Byggnadsminnet gäller regementsområdet som helhet, men de många förändringarna har skett punktvis.

Syftet med byggnadsminnet kvarstår efter jämkningen:

"Grunddragen i områdets bebyggelsemönster samt huvudvägar och central parkmiljö (...) skall behållas."

De "markerade bebyggelsekärnorna kan utvidgas och förtätas samt att nya enskilda byggnader och bebyggelsegrupper placerade med utgångspunkt i det befintliga bebyggelsemönstret kan tillkomma."

Syftet med byggnadsminnet bör även uppfattas så att karaktären av regementsområde skall gå att uppfatta, även efter ändrad användning och komplettering av bebyggelsen.

ÖVRIGT

Länsstyrelsen avser att komplettera detta jämkningsbeslut med en aktuell karta som visar byggnadsminnets omfattning. Av bland annat tekniska skäl har denna karta inte kunnat utföras nu. För att inte onödigtvis fördröja avgörandet i detta ärende ytterligare, skjuts frågan om aktuell karta på framtiden.

BESLUTANDE M.M

Detta beslut har fattats av byggnadsantikvarierna Tor Sundberg och Susanne Hallander.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Beslutet kan överklagas till Förvaltningsrätten i Stockholm, se bilaga.

Tor Sundberg
Byggnadsantikvarie

Susanne Hallander
Byggnadsantikvarie

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet

Region Gotland, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Byggnadsnämnden

Gotlands museum